

2025-04-09 Nr. NV-644

VYRIAUSYBĖS IŠVADA Nr.: TAP-25-219(3) TAIS-25-1679(4)	DĖL VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS ĮSTATYMO NR. I-657 2 IR 10 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-4206		
	Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Pateikimo Seimui terminas 2025-02-04	<i>Ekonomikos ir inovacijų ministerija</i>	<i>Pasirenkama</i> ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta 2025-04-01 2025-04-08	<i>Pasirenkama</i> ☐ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☒ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Grąžinti tobulinti

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Seimo narių J. Rojacos ir T. Tomilino inicijuotomis įstatyminėmis pataisomis siūloma, kad Vyriausybės strateginės analizės centras (STRATA), remdamasis Vartotojų teisių tarybos sudarytu planu, reguliariai analizuotų būtiniausių maisto produktų, prekių ir paslaugų kainų tendencijas, taip pat, remdamasis Valstybės duomenų agentūros, Žemės ūkio duomenų centro ir kitų institucijų informacija, teiktų analizės rezultatus Vyriausybei ir Seimui kartu su pasiūlymais dėl vartotojų teisių apsaugą reglamentuojančių teisės aktų priėmimo ir keitimo. Be to, numatoma, kad STRATA Vyriausybės nustatyta tvarka gali rinkti duomenis iš privačių subjektų apie šiam tikslui reikalingų produktų ir paslaugų kainos dedamąsias dalis. Anot pataisų iniciatorių, šiuo metu reguliarius būtiniausių produktų ir paslaugų kainų stebėjimas kompleksiskai nevykdomas, atskirų iniciatyvų imasi Žemės ūkio duomenų centras, Konkurencijos taryba, Lietuvos bankas, tačiau jų renkama informacija nėra koncentruojama, sisteminama ir apdorojama.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Vyriausybės pozicija – iš esmės pritarti siekiui stiprinti vartotojų apsaugą ir sukurti stebėsenos įrankį, kuris padėtų tiksliau vertinti būtiniausių prekių ir paslaugų kainų tendencijas.

Siūloma:

- įvesti „Būtiniausios prekės ir paslaugos“ sąvoką, apibrėžiant, kad tai prekės ir paslaugos, nurodytos ekonomikos ir inovacijų ministro tvirtinamame būtiniausių prekių ir paslaugų sąrašė, skirtos tenkinti minimalius namų ūkio maisto ir ne maisto prekių bei paslaugų vartojimo poreikius;
- nustatyti būtiniausių prekių ir paslaugų kainų tendencijų stebėsenos sistemą:

1. ekonomikos ir inovacijų ministras, suderinęs su Valstybės duomenų agentūra, tvirtina būtiniausių prekių ir paslaugų kainų stebėsenos tvarkos aprašą ir būtiniausių prekių ir paslaugų sąrašą;

2. Valstybės duomenų agentūra, Valstybės duomenų agentūros generalinio direktoriaus nustatyta tvarka pagal vartotojų kainų statistinį tyrimą kas mėnesį rengia ir viešai skelbia statistinę informaciją apie būtiniausių prekių ir paslaugų kainų pokyčius;

3. Vyriausybės įgaliota institucija ar įstaiga analizuoja būtiniausių prekių ir paslaugų kainų pokyčių priežastis pagal Valstybės duomenų agentūros rengiamą ir viešai skelbiamą statistinę informaciją ir teikia išvadas Vyriausybei dėl kainų stabilumo užtikrinimo.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Pakartotinai klausimą aptarius 2025 m. balandžio 8 d. tarpinstituciniame pasitarime, teikiamas patikslintas Vyriausybės išvados projektas.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Saulius Gaigalas

Ekonomikos politikos grupė